

İctimai Səhiyyə fakültəsi

050808 – TİBB BACISI İŞİ ixtisası üçün

Fənin kodu – İSF-02

“KINESİOLOGİYA” fənninin

Sillabusu

VII semestr (payız semestri), 2023

Təhsil pilləsi: Bakalavriat

İxtisas: Ali tibb bacısı

Tədris edilən fənnin növü: Əsas

AKTS:

İxtisasın adı: Fizioterapiya və tibbi reabilitologiya

Versiya:

Müraciət tarixi: il/ay/gün (müraciətə (ərizəyə) baxış müddəti 2 ay təşkil edir)

Təsdiq tarixi: il/ay/gün

Təsdiq edilmiş dərslər proqramını əvəz edir: il/ay/gün

Qərar və təsdiq

Bu dərslər proqramı -10.09.2023-cü il tarixində hazırlanmışdır. Dərslər proqramı Müvafiq

Fakültə və İnnovasiya və keyfiyyətin idarə olunması şöbəsinin rəhbərləri tərəfindən yoxlanılmışdır. Proqram -- _____ 2023-cü il tarixində təsdiq edilmişdir.

Qeydiyyat nömrəsi: Bu nömrə Tədris Departamenti tərəfindən veriləcək təsdiq nömrəsidir. Qeydiyyat nömrəsi fənnin koduna və verilmə tarixinə əsasən formalaşır.

Məsələn: İxtisasın kodu, fənnin kodu və təsdiq tarixi.

Kafedranın adı	Ünvan	Dərsin vaxtı	Web ünvan	Əlaqə nömrəsi
Fizioterapiya və tibbi reabilitasiya	Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Mərdanov qardaşları 100	12:30 14:30	www.amu.edu.az	0124413318

Tədris dili: Azərbaycan, rus (hər tədris olunan dil üçün öz sillabusu olmalı və bu cədvəldə həmin dil göstərməlidir)

Fənni tədris edən müəllim(lər)

- Cəlilov Vaqif Çingiz oğlu - assistent
vaqif606@mail.ru
8:30-16:12
+994776270015 (**whatsapp**)
- Hüseynov Ülkər – həkim fizioterapevt
+994

Fənnin ardıcılıq və bacarıq şərtləri	
---	--

Skills which are expected	
Öncə tədrisi zəruri olan fənlər (Prerekvizit)	İnsan anatomiyası Normal fiziologiya-
Özündən sonra tədrisini saxladığı fənlər	

Fənnin məqsədi Kinesiologiyanın məqsədi insan bədəninin normal hərəkətini öyrənmək və müxtəlif nahiyələrin biomexanik olaraq hərəkətliliyinin anatomik, fizioloji, fiziki, həndəsi xüsusiyyətlərini təyin etməkdir.

Fənnin nəticəsində tələbələr:

1. Müxtəlif müstəvilərdə hərəkətləri və terminologiyanı.
2. Ümumi sklet sisteminin kinetikasını
3. Artikulyar kinetikanı
4. Əzələ sisteminin kinetikasını
5. Ayrı –ayrı nahiyələrin kinetikasını
6. Hərəkəti qiymətləndirməyi
7. Hərəkət ROM-nun təyin etməyi
8. Müxtəlif müstəvilərdə müxtəlif nahiyələrin normal hərəkət aralğının zədələnmələr zamanı dəyişiklikliyini təyin etməyi
9. Qamətin qiymətləndirilməsini bacaracaqlar

Fənnin məzmunu

Kinesiologiya hərəkətin öyrənilməsidir. Bununla belə, bu tərif çox istifadə oluna bilməyəcək qədər ümumidir. Kinesiologiya anatomiya, fiziologiya, fizika və həndəsə sahələrini bir araya gətirir və onları insan hərəkəti ilə əlaqələndirir. Beləliklə, kinesiologiya mexanika, əzələ-skelet anatomiyası və sinir-əzələ fiziologiyasının prinsiplərindən istifadə edir. Biomexanikanın öyrənilməsində birbaşa insan orqanizminə aid olan mexaniki prinsiplərdən istifadə olunur. Ortezdən, dəstəkləyici qoltuq ağacından, protezdən və ya başqa bir alətdən istifadə etmək üçün onların biomexanik qarşılıqlı əlaqəsi də nəzərə alınmalıdır. Bu, müxtəlif fəaliyyətlərlə əlaqəli statik (hərəkət etməyən) və/və ya dinamik (hərəkətli) sistemlərə baxmaqdan ibarət ola bilər. Dinamik sistemləri kinetik və kinematikaya bölmək olar. Kinetika hərəkətə səbəb olan qüvvələrdir, kinematika isə hərəkət edən sistemin zaman, məkan və kütlə aspektləridir. Bu və digər əsas biomexaniki anlayışlar tədris prosesində müzakirə olunacaq. Kinesiologiyanın digər komponentlərini başa düşmək və tətbiq edə bilmək üçün əsas hesab edilən dayaq-hərəkət anatomiyasının komponentlərinə daha çox diqqət yetirmək lazımdır.

2.Fənni tədris etmək üçün müəhazirə və praktik məşğələlərdən istifadə olunur. Praktiki məşğələlərdə tədrisin müstəqil iş/araşdırma, rol oyunları, video və audio dərslər, simulyasiyalar, klinik təqdimatla öyrənmə (clinical presentation learning)

3.Kinesiologiya fənni kurikulumda 2-ci kursun payız semestrində tədris olunur və 5 kreditdən ibarətdir.

4.Bu fənnin bilikləri tibb müəssisələrində xəstələrlə işləyən zaman onların obyektiv statusunu qiymətləndirmək üçün lazım olacaq.

5.Tələbə qazandığı bilikləri müxtəlif tibb müəssisələrində fiziki terapiya şöbələrində fəaliyyət göstərdikdə istifadə edəcəklər.

6. Tələbələr reabilitasiya sahəsində karyera sahibi olmaq imkanı əldə edəcəklər.

Fənnin tədris formatı

1. Üz-üzə

Hər movzunun ədəbiyyatı (kitab (adı, fəsili), məqalə (jurnalın adı, ili, nömrəsi, səhifəsi və s.) və həmin ədəbiyyatın veb-adresi göstərilməlidir

№	Topic Mövzu (mühazirə)	Readings (Ədəbiyyat)	Saat
1	Kinesiologiya haqqında ümumi məlumatlar 1. idman	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION "CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY" Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 3-11	2
2	Sklet sisteminin klinik kinesiologiyası 2. Pəhriz və qida əlavələrinin rolu	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION "CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY" Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh.11-17	2
3	Əzələ sisteminin klinik kinesiologiyası 3. Doping və idman	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION "CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY" Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 17-27	2
4	Artrokinematika 5. Uşaq və yeniyetmə idmançılar üçün xüsusi mülahizələr Qadın idmançılar üçün xüsusi mülahizələr	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION "CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY" Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 27-35	2
5	Əzələ sisteminin kinematikasına 6. Yaşlı idmançıda xüsusi mülahizələr. Ətil idmançıda xüsusi mülahizələr. Xroniki xəstəliyi və ya xəstəliyi olan xəstələr üçün xüsusi mülahizələr	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION "CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY" Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 35-49	2

6	Mərkəzi sinir sistemi və kinetika	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION “CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY” Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 50-61	2
7	Periferik sinir sistemi və kinetika	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION “CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY” Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 61-70	2
8	Biomexanikanın əsasları	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION “CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY” Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 70-93	2
9	Ümumi müayinə və müalicə prosedurları	David S. Walther, D.C //APPLIED KINESIOLOGY Synopsis 2nd Edition/ West Abriendo Avenue, Pueblo, Colorado 2002/səh 29-69	2
10	Meredian terapiya	David S. Walther, D.C //APPLIED KINESIOLOGY Synopsis 2nd Edition/ West Abriendo Avenue, Pueblo, Colorado 2002/səh 233-300	2
11	Qidalanma	David S. Walther, D.C //APPLIED KINESIOLOGY Synopsis 2nd Edition/ West Abriendo Avenue, Pueblo, Colorado 2002/səh 137-163	2
12	Əsas AK Test və Müalicə Prosedurları ...	David S. Walther, D.C //APPLIED KINESIOLOGY Synopsis 2nd Edition/ West Abriendo Avenue, Pueblo, Colorado 2002/səh 183-230	2
13	Tarazlıq Refleks Sinxronizasiyası	David S. Walther, D.C //APPLIED KINESIOLOGY Synopsis 2nd Edition/ West Abriendo Avenue, Pueblo, Colorado 2002/səh 217-230	2
14	Psixi və emosional vəziyyətlər	David S. Walther, D.C //APPLIED KINESIOLOGY Synopsis 2nd Edition/ West Abriendo Avenue, Pueblo, Colorado 2002/səh 425-440	2
15	İmtahana hazırlıq və təkrar	David S. Walther, D.C //APPLIED KINESIOLOGY Synopsis 2nd Edition/ West Abriendo Avenue, Pueblo, Colorado 2002/səh 217-230	2

28 №	Topic Mövzu (praktik məşğələ)	Readings (Ədəbiyyat)	Saat
1	Çiyin qurşağı klinik kinesiologiyası və anatomiyası İdmançının ümumi tibbi problemləri	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION “CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY” Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 93-107	2
2	Çiyin oynaqı klinik kinesiologiyası və	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION “CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY”	2

	anatomiyası İştirak öncəsi qiymətləndirmə	Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 108-121	
3	Dirsək oynaqı klinik kinesiologiyası və anatomiyası Funksional Bərpa: Təlim və Yarışa Qayıdış	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION “CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY” Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 122-133	2
4	Bilək oynaqı klinik kinesiologiyası və anatomiyası İştirakın Qiymətləndirilməsi	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION “CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY” Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 134-143	2
5	Əl klinik kinesiologiyası və anatomiyası İdmanda Travmatik Beyin Zədəsi	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION “CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY” Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 144-155	2
6	Temporomandibular birləşmə kinesiologiyası və anatomiyası	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION “CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY” Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 155-169	2
7	Boyun və Gövdə kinesiologiyası və anatomiyası	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION “CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY” Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 170-183	2
8	Tənəffüs sistemi kinesiologiyası və anatomiyası	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION “CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY” Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 184-205	2
9	Çanaq qurşağı kinesiologiyası və anatomiyası	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION “CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY” Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 205-217	2
10	Hip kinesiologiyası və anatomiyası	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION “CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY” Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 218-231	2
11	Diz kinesiologiyası və anatomiyası	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION “CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY” Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 232-251	2
12	Ayaq Biləyi Birləşməsi kinesiologiyası və anatomiyası	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION “CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY” Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 252-265	2
13	Ayaq pəncəsinin	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION	2

	kinesiologiyası və anatomiyası	“CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY” Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 266-289	
14	Duruş kinesiologiyası və anatomiyası	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION “CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY” Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 290-298	2
15	Yerişin klinik kinesiologiyası və anatomiyası 19. Təkrar və imtahana hazırlıq	Lynn S. Lippert, MS, PT // FOURTH EDITION “CLINICAL KINESIOLOGY and ANATOMY” Philadelphia, PA 19103 www.fadavis.com Copyright © 2006 // səh 299-316	2

Tədris və öyrənmə metodları

- müəhazirə, seminarlar

Qiymətləndirmə üsulları	Qiymət (bal)
Semestr sonu imtahan	50
Cari qiymətləndirmə kollokvium	40 – 2022/2023 tədris ilində I kurs, 30 – digər kurslar
Davamiyyətə görə qiymətləndirmə	0 – 2022/2023 tədris ilində I kurs, 10 – digər kurslar
Sərbəst iş	10

Qiymətlərin dəyərləndirilməsi

Hərf işarələri	Bal	Qiymətin açıqlaması
A	91-100	“Əla”
B	81-90	“Çox yaxşı”
C	71-80	“Yaxşı”
D	61-70	“Kafi”
E	57-60	“Qənaət bəxş”
F	0-50	“Qeyri kafi”

Hər bir sərbəst işin aşağıda göstəriləyi kimi qiymətləndirmə sistemi olmalıdır. **Fundamental və laboratoriya fənlərdə bir və ya iki sərbəst iş olmalıdır (Essay və ya layihə əsəslı).** (İki sərbəst iş verəlırsə, hər birinin öz qiymətləndirmə sistemi və müəyyən edilmiş meyarların balı olmalıdır. 10 ballıq sistem olduğundan, qiymətləndirilən sərbəst işin hər biri 5 ballıq sistemdən ibarət olmalıdır)

Klinik fənlərdə bacarıq qiymətləndirilməlidir.

Bacarıq imtahanı aşağıda göstərilən qiymətləndirmə metodlarından birini seçməklə aparılmalıdır.

Əgər başqa üsul seçəlırsə onun təsviri, qiymətləndirmə vərəqi və matriksi tərtib olunub sillabusa salınması üçün İnnovasiyya və Keyfiyyətin idarə olunması şöbəsi və Tədris Departamenti ilə razılaşıdırılmalıdır.

Mini klinik qiymətləndirmə tapşırığı - Mini-KQT (Mini clinical evaluation exercise - Mini-CEX)

Mini-CEX-də imtahan verən şəxs orijinal iş yerində xəstə görüşü ilə məşğul olur. Bu ambulator şöbədə, stasionar şəraitdə və ya təcili yardım otağında ola bilər. İmtahan götürən imtahan verənin dəqiq xəstəlik tarixini qeyd etməsini, fiziki müayinənin müvafiq hissələrini yerinə yetirməsini, diaqnoz qoymasını və idarəetmə planını təqdim etməsini izləyir. Qiymətləndirmə adətən təxminən 15-20 dəqiqə davam edir. Performans 10 ballıq şkala ilə qiymətləndirilir, gözləntilərin aşağıdan sərhəd xəttinə qədər və gözləntiləri qarşılamaqdan yuxarı gözləntilərə qədər dəyişir. İmtahan verən şəxsə rəy bildirmək üçün 5 dəqiqə vaxt verilir. Müəllim vaxta və xəstənin seçilməsinə cavabdehdir. Mini-CEX müxtəlif müayinə edənlər və müxtəlif xəstələrlə klinik əlaqə zamanı bir neçə dəfə təkrarlanır. Bu vəziyyətdə, qarşılaşmanın müddəti 20 dəqiqədən 40 dəqiqəyə qədər artırıla bilər. Mini-CEX-in üstünlüyü ondan ibarətdir ki, o, tələbə və ya rezidentin klinik bacarıqlarının iş yerində klinisist və ya

təlimçi tərəfindən müşahidə olunmasını və təhsilə rəy bildirilməsini təmin edir. İmtahan verənin və imtahan götürənin nəticələr barəsində müzakirəsi vacibdir.

Mini klinik qiymətləndirmə tapşırığı (Mini-KQT)

Bacarıqlar	Tələbənin/rezidentin qənaətbəxşliyinin təsviri
Xəstəlik tarixini yazma bacarıqları	Xəstənin xəstəlik tarixini danışmasını asanlaşdırır, dəqiq, adekvat məlumat əldə etmək üçün müvafiq suallardan səmərəli istifadə edir, sorğuya və qeyri şifahi işarələrə uyğun cavab verir.
Fiziki müayinə bacarıqları	Səmərəli, məntiqi ardıcılığa əməl edir; klinik problemə uyğun müayinə edir, xəstəyə izahat verir; xəstənin rahatlığına həssas, təvazökar.
Ünsiyyət və dinləmə bacarıqları	Hörmət, şəfqət, empatiya göstərir, etibar yaradır; Xəstənin rahatlıq, hörmət, məxfilik ehtiyaclarına cavab verir. Etik qaydada davranır, müvafiq qanunvericilik bazalarını bilir. Məhdudiyətlərdən xəbərdardır.
Klinik mühakimə və qərar qəbulu	Müvafiq diaqnoz qoyur və müvafiq müalicə planını formalaşdırır. Müvafiq diaqnostik tədqiqatları seçərək sifariş edir/ həyata keçirir, riskləri, faydaları nəzərə alır.
Təşkilat və vaxtın idarə edilməsi	Xəstənin xəstəliyinin proqnozunu araşdırır, jarqondan azad, açıq və dürüst, empatik, xəstə ilə müalicə planını/terapiyasını razılaşdırır.
Peşəkarlıq	Prioritetlər; zamanında yerinə yetirir. Qısa. Xülasəli.
Ümumi tibbi yardım	Qənaətbəxş klinik mühakimə, sintez, qayğıkeşlik, effektivlik nümayiş etdirir. Səmərəlilik, resurslardan düzgün istifadə edir, riskləri və faydaları tarazlaşdırır, öz məhdudiyətlərini bilir.

Sərbəst işlərin təhvil verilməsi üçün son tarixlər	İmtahanların tarixləri
dekabr	yanvar

Tapşırıqların və imtahanların xarakteri.	Keçmiş imtahanların nümunələrinin
---	--

	olması (testlər, imtahandan çəkilişlər, sərbəst işlərin yaxşı nümunəsi və s.)

Студенческий Кодекс Поведения/ Tələbənin Davranış Kodeksi

Link

Universitet siyasəti – akademik dürüstlük

Link

Akademik dürüstlük prinsipi və plagiatlıq

Azərbaycan Tibb Universiteti mütəmadi olaraq akademik dürüstlük prinsipinə əsaslanan öyrənmə mədəniyyətini inkişaf etdirməyə çalışır. ATU-nun bütün heyətindən və tələbələrindən bu akademik dürüstlük prinsipinə riayət etmələri tələb olunur. Akademik pozuntunun bir növü olan plagiat, dürüstlük prinsiplərinə xələl gətirir və ATU-da buna yol verilmir.

Plagiat başqasının dərc edilmiş və ya dərc olunmamış ideyalarının istinadsız istifadəsi kimi müəyyən edilir. Bu, məqalənin bir hissəsinin və ya bütövlükdə yeni müəlliflik altında təqdim edilməsi ola bilər. Plagiat müəllifin öz materialından təkrar istifadə etməsini əhatə edir (bəzən “lazımsız nəşr” kimi də tanınır). Plagiatdan qaçmaq üçün mənbələr açıqlanmalıdır. Sitatlar dırnaq işarəsinə qoyulmalı və ya yenidən yazılmalıdır. Əgər başqasının yazılı materialının illüstrasiyalarından və ya materialın böyük hissələrindən istifadə ediləcəksə, müəlliflər icazə almalı və müvafiq sitat gətirməlidirlər.

Aşağıda plagiatın nə olduğu və bu barədə əlavə məlumatı haradan əldə edə biləcəyinizlə bağlı məlumatlar əks olunmuşdur. Hər hansı tapşırıq və akademik işlərinizdə plagiatdan yayınmaq üçün plagiatın nə olduğunu başa düşdüyünüzə əmin olmaq ATU tələbəsi olaraq daşdıığınız məsuliyyətin bir hissəsidir.

Plagiatlıq nədir?

Plagiatlıq “**bu və ya digər şəxsə məxsus söz və ya fikirlərin mənbəyinə istinad etmədən öz adı altında tamamilə və ya qismən istifadə edilməsi**” deməkdir. Plagiat bir növ intellektual oğurluqdur. Bu, qəsdən fırıldaqçılıqdan, söz və ya fikrin hər hansı mənbədən düzgün şəkildə istinad edilmədən kopyalanmasına qədər bir çox formada ola bilər. ATU plagiatı aşağıdakı kateqoriyalara ayırır:

- **Birbaşa köçürmək:** Mənbəyə istinad etmədən və dırnaq işarələrindən istifadə etmədən orijinal mətn və ya fikrlə eyni və ya tamamilə oxşar sözlərin istifadəsi. Buraya kitabdan, məqalədən, hesabatdan və ya digər yazılı sənəddən, təqdimatdan, kompozisiyadan, çertyojdan,

tərtibatdan, qrafikdən, sxemdən, kompüter proqramından və ya proqram təminatından, vebseytdən, internetdən, digər elektron mənbədən və ya başqa birinin tapşırığından materialların, ideyaların və ya konsepsiyaların müvafiq şəkildə istinad edilmədən surətinin kopyalanması daxildir. Buraya eyni zamanda sitat gətirilən və sitatsız (kopyalanan) hissələrin birləşdirilməsi də daxil ola bilər.

- **Mənbənin yanlış parafraz edilməsi:** Əsas məzmun və strukturu eyni saxlamaqla, mənbə materialda bir neçə söz və ya ifadənin dəyişdirilməsi. Bu eyni zamanda, bir şəxsin digərinin fikir və ya sözlərini mənbə göstərmədən başqa sözlərlə ifadə etdiyi təqdimatlar və müvafiq istinadlar olmadan sitat və izahatları yeni bir bütün halında birləşdirmək üçün də keçərlidir.
- **Mozaik/Yamaq işi plagiat:** Başqa mənbələrdən bir nüsxənin müxtəlif hissələrini götürüb onları birləşdirərək yeni bir hissə yaratmaq və onu öz orijinal əsəri kimi təqdim etməkdir.
- **Gizli razılaşma:** İşin tamamilə və ya qismən başqa insanlarla sövdələşmə nəticəsində hazırlanmış müstəqil iş kimi təqdim edilməsi. Buraya başqasının akademik işini plagiat etmək, oğurlamaq və ya surətini kopyalamaq, başqasının işini tamamlamağı təklif etmək və ya akademik işi tamamlamaq üçün ödəniş tələb etmək və ya almaq üçün təqdim etdikləri işləri başqa tələbəyə təqdim edən tələbələr daxildir. Bunu akademik əməkdaşlıqla qarışdırmaq olmaz.
- **Sövdələşmə hiyləsi:** Eyni zamanda “xəyali müəlliflik” kimi də tanınan bu kateqoriya gizli sövdələşmənin bir formasıdır. Bu hal tələbə və ya tədqiqatçı başqa bir şəxsə işi onlar üçün tamamlamağı tapşırıqda və sonra işi öz işi kimi təqdim etdikdə baş verir. Buraya tələbənin və ya tədqiqatçının əsasən başqasının işi olan və redaktə edə biləcəyi işi təqdim etdiyi, tələbə və ya tədqiqatçının başqası tərəfindən əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirilmiş (kiçik düzəlişlərdən daha artığı) qaralama versiya hazırladığı hallar daxildir.
- **Sitatın mənbəsi haqqında yalnız məlumatın verilməsi:** Oxunmamış mənbələrə istinad etməklə, məlumatın əldə edildiyi “ikinci dərəcəli” mənbəni göstərməmək. Buraya uydurma sitatlar və ya mətbəə xətalərindən kənara çıxan yanlış sitatlar daxil ola bilər.
- **Özünə plagiatlıq:** Daha əvvəl təqdim edilmiş əsəri yenidən nəşr edən və onu tamamilə və ya qismən əvvəlki işə istinad etmədən yeni fikir və ya əsər kimi təqdim edən müəllif. Özünə plagiatlıq həmçinin “yenidən emal”, “təkrarlanma” və ya “tədqiqat nəticələrinin istinad edilmədən bir neçə dəfə təqdim edilməsi” kimi də adlandırılır. Tələbə kontekstində, özünə plagiatlıq, lazımi sitat olmadan artıq qiymətləndirmə üçün təqdim edilmiş işin hissələrinin və ya hamısının təkrar istifadəsini nəzərdə tutur. Tələbə bir dərsi təkrar edirsə, eyni qiymətləndirmə hissəsini tam və ya qismən yenidən təqdim

